

Latweefchu Uwiseß.

Ar augstas Gewefchanas = Kommissiones siianu un nowehleschanu.

Nr. 31. Zettortdeenâ tannî zschâ August 1822.

No Widsemes.

Tannî nakti imu Jubli iseijohrt ohtru nah-
loht pee Limbaschas ittin sibws pehrfons bija:
Zbsti fakloht dauds pehrfoni bij sanakfufchi
kophâ un weenadi ween, kâ stahwoht stahweja,
pa trim stundehm. Kophâ ween sibbens un
pehrfons bija un ikfats bailigi par tumfchu
nakti un sipru leetu apstattijehs, woi ne effoht
khdâ weeta skahdes notikkufchas; bet weens
pats sibbens paschâ Limbaschas pilsfatâ tannî
nammâ, kas paschâ pilsfeha gallâ stahw,
eefpehre. Patlabban wiffi namma eedfihwotaji
nomohdâ buhdami Deerou kophâ luhdse, tad
speegelis ar leelu trohfsni tappe faspahrdihts
un ammata puifis arri weenlibfs faplatke.
Schis puifis gan wehl dsihws un warr zerreht kad
bubs dsihwotais, bet tatschu eewainohrts un no
tahs weenas außs affins allaschin isteff. Diwi
junta spahres arri puscham scheltas, bet tas
ugguns juntâ no pascha namma-tehwa tulih
tappe apdsehfts (tè warr mahzitees, kad tee
neeku wahrdi, kad ugguni fo sibbens eededsis
ne warroht apdsehft). Skultes-muischâ (ne
zif tabli no Limbaschas) diwi leelas mahjas
nideggufchas un appatsch Lehdurga (Nihges
apriaki) arri weenas.

No Wentespils.

Tannî 2-tâ Jubli 4 werstes no schi pilsfata
Prubfchu kuzais, kas no Koppenagena Danfku
walfts wirspilsfata us Pehterburgi gahje, pee
mufsu juhmallas strauteja. Wiffi zilweki pal-
deerws Deewam gan tappufchi isqlabhti, talibfs
arridjan wirwas un sehgeli, bet paschu fuggi
ne warreja wifs glabht.

Puhrôs (Talses apriaki), tannî 12tâ Jubli.

Tannî 7tâ Jubli us mufsu pufsi irr fahku-
fchi rudjus plaut. Judsifchi, gohds Deewam,

gan labbi augufchi, un salnas, kas kâ dsirdam
zittur leelu skahdi darrijufchas, mufsu laufus
ne maf naw aisnebmufchas. Weefchi pa mui-
schahm kâ pa mahjahm faufuma labbad passikti
irr. Taggad sinams pehz leetus fanehmu-
fchees un dauds graudi, kas par o neddelahm
nedihgufchi semne gullejufchi, nulle nonahku-
fchi, bet waffareji taggad itt sawadi isfkattahs;
zitti meefchi jau wahrpâs, zitti us wahrpâs
isfprahgschanu, zitti wehl ittin jauni. Cahle
pa plawahm fchogadd paknappi augufi un zit-
teem feens taggad wehl laukâ stahw. Par
mufsu pufsi arri dauds dsird fagfchanahm, lau-
pifchanahm un no fepkariwahm. Waffar
weenu zeetumneeku dselds fcheit no Talssem
atwedde, kas bija jastelle us Tukkumi pee aug-
stakajas Teefas. Schis zella laupifchanas dehl
irr fanemts tappis, jo winsch Jaunmuischas
waggaram uskrittis irr. Tas waggars Randa-
was tirgû ar naudu pa bohtem bij rahdijees;
wehlu mahjâs eedamam, ne zif tahf no Stras-
des-krohga trihs fepkawi ar warru usmahz
un to apkauj. Diwi jau grihb winnu uhdeni
eemest, bet treschais, dohmadams winnu effam
pagallam nomirufchu, atbild: „Lai tè pat
„puhft!“ Tad nu fchee fepkawi naudu atneh-
mufchi atstahj nohft. Pehz tam tas nabbags
waggars, nebuhdams wiffai nonahwehts,
alkal fahze atdsihwoht un us to turwu flahf
buhdamu krohgu nolihft. Kabbatâ eekampis
winsch farwu naudu wairs ne atradde, bet taf
weeta luppattinu, kas likkâhs gar kahdu flimnu
pirtsti apthtu bijufchu. Krohdsineeks fcho
eeraudfijis fahf teift: „Nu draugs! effect tif
„bes behdahm, gan es nu juhfu fepkawu pa-
„fihftu, jo es pats tam fcho luppattinu gar pirk-
„sti efimu aptinnis.“ Tad us fcho zeetumneeku
(kalpu no Strasdes laudin) istei is; tas us
muischas parwehleschanu fagrahhts, to fauna

darbu ne mas naw leedfīs, bet tudalīh̄n isfaz-
zījīs, scho effam winna zettortu slepkawibu un
arri tohs nosceguma beedrus naw paslehpīs.
Pee ta mums Deewa likkums ja apbrihno, kad
zaur tahdu masu lectu, us fo ne muhscham ne
fahds ne buhtu dohmajīs, wiffas tahs neganti-
bas sinnamas irr tappuschas, un kad nu tee lau-
nadarritaji, launeem par draudekli un labbeem
par drohschinascham nosohditi taps, k̄a pelna.

Weidsoht schodeen scheit wehl diwi itt bailigas
notifschanas raddijuschees; pirma ka muhsu
Preeschu-krohgā sagli kambari eelaufuschees,
bet zaur eedsihwotaju jautrumu isbaiditi tappu-
schi. Dhtra ka paschā deenas widdū, ne zik
tahl no muhsu dseedataja namina slepkawi wee-
nu wezzu schihdu kamuschi un tam sirgu ar miltu
peekrauteem ratteem atnehmuschi irr. Schis
nabbags zilweks weenās affarās un affinis wai-
dedams atnahzīs schehlojahs, ka pa leel-zellu
(kas no Tulkumes us Randawu eet) braufda-
mam diwi jauni wihri uskrittuschi effoht. No
diweem stipreem sitteneem us paschu galwu pa-
gihbis winsch tad pee semmes nokrittīs un ap-
paksch ratteem palihbis effoht. Kad tee slepka-
wi redsejuschi winna rohkās grohschi effam, tad
paprecksch to wezzu meklejuschi us klajumu pa-
wilkt; bet to nespehdami (jo winsch nahwes
bailēs zeeti bij eekampīs rittenir speefōs un groh-
schus gar rohku aptinnees) grohschus lihds ar
rohku ar nasi pahrgreesuschī, un ritteni winnam
pa mugguru pahrlaiduschī, to wesinnu meschā
eebrauze. Weens no teem zella-laupitajeem
wehl atgreesees tam schihdam treschu zirteni us
galwu dewīs, lai pagallam mirstoht un tad
abbi atstahjuschi. Kad tas schihds tohs wairš
ne dsirdeja, tad winsch, kaut arri gaudens, ittun
ahtri scheit attezzeja, tohs miltus schehlodams
wairak ne farwu meesu un luhdse: lai tik winnam
tahs sagtas lectas atffappoht (jo winsch slepka-
wu rohkās tikfai k̄a mirruschu bij lizzees, kamehr
apsinnaschana winnam ar ween bija palikkusi).

Pee mums darbineeki tudalīh̄n tappe sawahkti
un mehš ar leelu wihru spehku us to weetu de-
wanees. Pirma usbruschanā patš nowadda
Walditais arri tohs rattus itt ne aistiftus me-
scha beesumōs blakkam leelzellam atradde, bet
tohs zella-laupitajus paschus ne warrejam dab-

buht, kaut mehš arri wiffu pawakkaru winnus
wajajam un wiffu meschu ismeklejam.

Dascham jau firds fahk ismist tahdas behdas
peedsihwojoht, kad paschā deenā ne warr ar
drohschibu pa leelzellu staigahk; bet mehš ittun
meerigi warram palikt sinnadami: kad zaur
scho treefscham tee zella-laupitaji warren sabai-
diti, ne cedrihkfescees wairš tahdas aplam droh-
schas laupischanas darriht, un arri ka wiinni
wairš ne staigahs ilgi apfahrt, bet ka ahtri
taps nokerti zaur to jautrumu muhsu muischas-
waldischanas un muhsu Pagasta.

Melaimes Kur- un Widsemme.

Tanni 12tā April Rihgā meitens 9 gaddu
wezs, ka us Daugawas frastu ar zitteem beh-
neem spehleja, no frisdama balka tappe nosiftā,
fruchtinas un galwina pagallam bij satreektas.
Tanni 2trā Mei pehz pufšdeenas pulkstun 3,
weena Rihges kohpmanna kuffscheris, Latwee-
tis, aplam no wahrteem par schauras eelas
stuhra brauzis, weenu ammatu-puifi 14 gaddu
wezzu sabrauze un dikti eewainoja. Tanni
24tā Mei weens Wahzu muhrneeks, kas pee
weena skuršina Rihges pils juntā strahdaja,
(kad tas strikkīs pahrtuhke kas to treppi kur
stahweja turreja) us eelas bruggi nokritte un tā
fasittejahs, ka pehz pahri minnutehm nomirre.
April mehneschā Wentespilli peedschris Jggau-
neeks no laiwās iskrittīs, noslihke. Us Saara-
muischu (Pernawas aprinki) weens usraugs
tanni 8tā April, plinti no mugguras nonehmīs
un gribbedams pee schohga list, puifi noschah-
we, jo kas schahwens ne dohmajoht ispsrahdse.
Dahnipilli tanni 28tā Mei Kreewu prikasch-
tschiks ar zittu un winna seewu zehrecht isgah-
jis, weenu Kreewu meitu neapstaidanees no-
schahwe. Tanni 27tā Mei Pernawa Reides-
muischas semneeks wehju sudmallās tappe ne-
stundā samalts. Tanni 25tā Mei appaksch
Sarkanās-muischas Kursemme, kalpa wihrs
pee mallas zirschanas no kohka tappe nosifts,
Rihgā tanni 25tā Mei meitina 8 gaddu wezza
eeksch grahwi noslihke.

No Kursemmes, festa isteifschana.

Diwi leeli Kingi walda schinni pasaulē ittun
par wisseem zilwekeem, un ikdeenas winneem

jalkausa, woi gribb, woi ne gribb. Schee
 spehzig Waldineeki irr: Wehders un Sirds.
 Wünsch zilweku speesch allaschim strahdaht un
 gabdaht par meefas pahrtifschanu un meefas
 labflahschanu, schi eepreezina un apbehdina
 zilweku ar labbahm jeb ar fliftahm dohmahn,
 wiffas mihlestibas awots buhdama, bet arri
 wiffas skaudibas. Sirds zilweku speesch mih-
 leht, arri strahdaht preefsch saweem behrnineem
 un winnu labflahschanu apgabdaht; bet dascha
 firds arri perrina dauds blehdibas un netaifni-
 bas. Wehders peederr pee semnes un tadehl
 arri schihs semnes lectas un darbus wairak
 peefohpi par tahm neredsamahm jeb garrigahm
 lectahm; firds peederr woi pee Debbesim, woi
 pee Elles un apgabda tadehl wiffas garrigas un
 neredsamas lectas. Abbi brahls un mahse buh-
 dami tatschu daudsreisahm nemeera dshwo, un
 tas zilweks laimigs sauzams, pee kurra weh-
 ders un firds labba meera stahw. Weens gu-
 dris wihrs wezzos laifos nemeerigeem laudim
 scho lihdsibu stahstija: Mihlestiba effoht wee-
 nureist zilweku atstahjust, tad tee meefas loh-
 zekli tulicht dumpi prett wehderu zehlschi; jo
 winneem weeneem pascheem effoht jastrahda
 preefsch wehderu, un schis ne fo ne darridams
 wiffu labbumu dabjuoht. Rahjas tadehl ne
 gribbeja wairs staigadamas wehderu panest,
 rohkas leedschs maifi wairs pelniht, soh'i ne
 gribbeja barribu fakohst, azzis ne gribbeja wairs
 wakti turreht, un aulis atfazzija wehderam itt
 wiffu klaufscham. Dad nu wehders ahtri
 effam saplazzis, bet tee lohzekli dumpineeki arri,
 paschi nesinnadami kapehz, sarahwuschees un
 wahji tappusch. Par laimi pahrnahze wehl
 pascha laifä mihlestiba, ta tohs lohzeklus pa-
 mahzidama winneem rahdija, kad wehders tik-
 kai leefotees flinkoht, bet kad wiffu barribu
 sawahridams, gan wiffu apehdoht, bet atkal
 atdohdoht, itt wiffus meefas lohzeklus usturre-
 dams; mihlestiba mahzija, kad wiffai meesai
 un lohzekleem wiffu papreefsch buhtu bohja ja-
 eet, ja ne gribbetu faderretees un labbu meeru
 uszelt sawa starpa. Tee lohzekli, schi mihliga
 padohina taifnibu atfihdami, atkal sahze klau-
 fih wehderam ka preefschlaifa, un wiffa meefa
 atspirge ahtri. Bet gohdigs lassitais fakka: fo

muns wezzas sinnamas pasakkas stahsteet,
 juhs jau sohlijat isteikt, zif Kursemme labbibas
 sehj, zif apehd. Pareist, es to arri darrischu,
 bet ir sineedamees labbu mahzibu warr doht, un
 us tawu plawu ne aug sahle ween, bet starpa
 arri dascha sinukka puffite. Ne nem tadehl par
 kaunu kad es arri kahdu puffiti esnu nopluzhis,
 tanni lihdsiba, fo tu warr buht par neeku pa-
 faku turri, kas sinu wairak taifnibas eefschä,
 ne ka eefsch wiffahm muhsu rehkinaschanahm,
 fo tewim itt ne mas ne gribbu atraut, bet fo
 septita isteifschana pilnigi isteifschu, turri tik-
 kai labbi galwa, fo peekta isteifschana no skaitlu
 lassifchanas esnu mahzjis.

(Turplifam wairak.)

Schuhpla dseema.

Gull, selta dehlia, mans puifiti tu!
 Elehds tawas spohschas sillazinas nu.
 Kluffi, es kaweschu meegu pats few,
 Gulli, es baidischu muschas no tew.

Raizinu feltu wehl baudihi tu,
 Turplik' af dehlia, ta ne buhs ka nu.
 Behdas, kad ziffas jo mihstas, jau grausch,
 Sirdnia ka meedfinu gahrdu tad schnauds.

Gull, selta dehlia, jau tumfa irr laht,
 Gultinu mahte tew fargahs labpraht,
 Nihdos woi gahrdu, jeb walkaros duff,
 Mahtes mihstirfina nomohda buhs.

(No Kursemmes dehla.)

Sluddinafchana.

No Dohbeles pagasta 3 meitas aisbehgu-
 schas. Pirna, Nagreete wahrda, no Aistraut-
 neeka Skrohtela mahjahm, 26 gaddu wezza,
 bishchicht rehtaina no bakkehin, augums mes, jar
 isgahjuschä ruddeni aisbehgufi. Dhtra, Nime
 wahrda, no Aistrautneeku Stuberga mahjahm,
 28 gaddu wezza, bishchicht rehtaina un no wid-
 dishchiga auguma. Trescha, Nime wahrda, no
 Purnalles mahjahm, 27 gaddu wezza, dikti no
 bakkehin rehtaina; tukla meefa un ar azzim pa-
 greifi skattahs. Abbas schihs meitas tanni Ihta
 Juhli schi gadda aisbehguschas. Kas no schahm
 aisbehguschahm meitahm Dohbeles-muifschä, jeb
 pee ta scheit appafsch rakfittu taifnu sinu dohd,
 dabhuhs labbu pateizibas naudu.

(3)
Etengel.

No Dohbeles mescha = lunga mescha = farga Brantes mahjahn, tanni 24tâ Zuhli, dâvi sirgi irr nosagti; weens irr tumfchi behrs, farri labbajâ puffè, 8 gaddu wezs, eet labbâ fohlâ galwu nokahrdams. Dhtrs pellaku rippains fektis fkinelis, jeb pellaku ruhfts, farri labbajâ puffè, galwa gaischi firma, pakkal kahjas lihkas, 6 gaddu wezs. Kas, woi pee Dohbeles mescha = lunga Gross, woi pee Brantes fainneeka ihstu un taisnu sinnu no scheem diweem sagteem sirgeem dohs, tas dabbuhs 10 fudraba Rubbulus pateizibas naudas. (3)

* * *

Wisseem laudim tohp sinnams darrihts, ka tas sirgu = un lohpu = tirguš, kas ifgaddâ us augstaku pawehleschanu pee Leepajas Saulesmuischas, ne tahlu no paschas Leepajas turrehts tohp, schinni gaddâ us 28tu, 29tu un 30tu Augusta mehnescha deenahn taps notur-rehts. (3)

Tas lohpu un sirgu tirguš, kas ziffahrt us Kristus pagohdinafchanas deenu (6tâ August) Lestene bija, no schi gadda, tanni paschâ deenâ, Graustes-muischâ taps turrehts; par teem trim pirneem gaddeem bes muias jeb tulleš. (2)

U p w a i z a f c h a n a.

Kad Kursemmes augschajâ gallâ parleekam labbi sun ar linneem dsihwoht un kad laudis tur sawadi un labbaki linnus iskohpj, ne kâ mehš to prohtam, tad schè tohp luhgts un wai-zahts, woi ne warr dabbuht sinnabt, kahdâ wihjè tur ta linnu kohpschana tohp isdarrita, un ka pawissam tur ar linneem dsihwo? Kas sawus brahlus par to mihligi grihb pamahziht, lai to zaur schahm Awisehm darra, un lai sawu pamahzischanu tiffai pee teem Latweeschu Awischu apgahdatajeem Zelgawâ raksta, tad tas daudseem warr buht par labbu buhs, un tas kas waiza, ar pateizibu to atsihs, kad winnam mihligi paklausija. (3)

Naudas, Labbibas un Prezzu tirguš us plazzi. Nihgè tanni 29tâ Zuhli 1822.

	Eudraba naudâ.			Eudraba naudâ.	
	Rb.	Rp.		Rb.	Rp.
3 Rubbuli 70 $\frac{1}{4}$ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Puhhs kannepu tappe malkahts ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	34	1 — linnu labbakas furtes — —	2	50
1 jauns Dahlderis	1	34	1 — — flitakas furtes — —	2	10
1 Puhrs rudsu tappe malkahts ar	1	25	1 — tabaka	—	80
1 — kweeschu	2	—	1 — dselseš	—	90
1 — meeschu	1	—	1 — sweesta	2	—
1 — meeschu = putrainu — —	1	75	1 muzza filku, preeschu muzzâ — —	6	—
1 — ausu	—	80	1 — — wihlfchnu muzzâ — —	6	25
1 — kweschu = miltu	3	—	1 — farkanas fahls	6	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	80	1 — rupjas leddainas fahls — —	4	75
1 — rupju rudsu = miltu — —	1	25	1 — rupjas baltas fahls — —	4	—
1 — sirau	1	60	1 — smalkas fahls	4	—
1 — linnu = sehklas	4	—	50 Grafchi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un Warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ malkâ.	—	—
1 — kannepu = schklas	2	—			

In Abwesenheit des Herrn Staatsraths von Recke genehmigt den Druck

Regierungsrath Wettberg.